

Kose Vallavalitsus
vald@kosevald.ee
Hariduse tn 1
75101, Harju maakond, Kose vald,
Kose alevik

Teie 14.02.2025 nr 8-2/328

Meie 05.03.2025 nr 7.1-2/25/2617-2

**Riigitee nr 12 Kose-Jägala tee km 5,09
„Ahisilla,, bussipeatuse teevalgustuse
projekteerimise nõuded**

Olete taotlenud Transpordiametilt nõudeid „Ahisilla,, bussipeatuse valgustuse (edaspidi teevalgustus) projekteerimiseks Harju maakonnas Kose vallas Kose alevikus riigitee nr 12 Kose-Jägala tee km 5,09 kaitsevööndis ja riigitee maaüksusel.

Tutvudes rajatiste paigutusega riigitee suhtes ja võttes aluseks [ehitusseadustiku](#) (edaspidi EhS) ja kliimaministri 17.11.2023 määruse nr 71 „Tee projekteerimise normid“ (edaspidi Normid), esitab Transpordiamet **nõuded „Ahisilla,, bussipeatuse valgustuse projekti koostamiseks:**

1. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema MTR registreering elektriprojektide koostamiseks, elektrialane kehtiv pädevustunnistus ja teevalgustuse projekteerimise kogemus.
2. Projekti koostamisel juhendada kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Transpordiameti juhenditest (www.transpordiamet.ee rubriigis „Juhendid“), sealhulgas juhendist Riigiteede valgustuse kavandamine (leitav www.transpordiamet.ee – Teehoid ja liikluskorraldus – Tee-ehituse juhendid – Riigiteede projekteerimine – Tehnovõrgud.).
3. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule:
 - 3.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008.a kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“
 - 3.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 10 m laiuses. Mõõdistada ala piki riigiteed vähemalt 30 m projekteeritava valgustuse asukohast mõlemas suunas. Mõõdistusala peab olema piisav projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
 - 3.3. Plaanile kanda olemasolevad liikluskorraldusvahendid ning valgustuspunktid, mis puutuvad valgustustehnilises mõistes otseselt kokku projekteeritava piirkonnaga.
 - 3.4. Digitaalsed joonised peavad olema teostatud L-EST 97 koordinaatsüsteemis.
 - 3.5. Joonised vormistada mõõtkavas 1:500.
 - 3.6. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.

4. Selgitada välja ning arvestada varemkoostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega ning tehnovõrkude projektidega.
5. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevööndit vastavalt EhS § 71 lg 2 ning teeregistri kohaseid teede numbreid ja nimetusi. Projekti seletavas osas kirjeldada projekteeritud valgustuse paigutust riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukoha km).
6. Arvestada riigitee liikluskorralduse, liiklussageduse ja teiste vajalike näitajatega, mis on avalikult kättesaadavad riiklikus teeregistris <https://teeregister.riik.ee>.
7. Täpsustada tehnovõrkude (elekter, side, vesi, kanalisatsioon, gaas jmt) paiknemist projekteeritava alal ning nõutada tehnovõrkude valdajatelt tehnilisi tingimusi trassidele esitatavatele nõuetele, millega projekteerimisel arvestada.
8. Valida konkreetsetesse olukorda sobiva optika ja võimsusega LED valgustid (bussipeatuste valgustamiseks on sobilik kasutada sümmeetrilise optika ja kuni 15 W võimsusega valgustit). Lahendada mastide optimaalne paigutus, valgusti paigaldus kõrguseks valida 5-6 m, konsooli kaldeks 0 kraadi. Esitada LED valgusti ringdiagramm, kus on näha valgusti valguse jaotus. Bussipeatuse ja ümbruse valgustuse ajad peavad ühtima bussipeatuse kasutusaegadega.
9. Bussiooteplatvormidega peatustes projekteerida mastid ooteplatvormi taha (ooteala eesmise otsa juurde). „Ahisilla“ bussipeatuse korral olemasoleva betoonplatvormi taha, sõiduraja äärejoonest ca 7,5–8 m kaugusele. Ooteplatvormita peatustes projekteerida mastid liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Riigiteedel lähtuda vaba ruumi laiuse määramisel [Normide](#) § 11. JTT ja tänavatel määrata vaba ruum vastavalt EVS 843 joonistele 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS_EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
10. Mastide paigutus peab võimaldama bussipeatuse hooldustööde teostamist.
11. Valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju.
12. Projektis käsitleda riigitee muldesse ja riigitee alusele maale valgustuse toitekaablite paigaldamine (asukoht, sügavus, töökirjeldus, tehnovõrgu paigaldamise tüüpristlõiked iseloomulikest kohtadest koos riigiteega sh katete taastamise lahendus).
13. Maakaablite ristumine riigiteega projekteerida tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste ulatuses kinnisel meetodil kaitsehülssis.
14. Vajadusel koostada tehnovõrkude ümberehituste või kaitsmise projektid. Tehnovõrkude projekteerimisel lähtuda valdaja esitatud tehnilistest tingimustest ja Normide ptk 12 Tehnovõrgud nõutust ning Transpordiameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#)“.
15. Vajadusel näha ette tööde maa-alal puude ja võsa likvideerimine ning okste kärpimine (sh vajalike kooskõlastuste taotlemine).
16. Projektis näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala ja katete taastamine või korrastamine.
17. Seletuskirjas märkida, et enne ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Transpordiametiga.
18. Projekt kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate ja maaomanikega.
19. Tehnovõrgu omanikul tuleb sõlmida Transpordiametiga kokkulepe riigitee maaüksusele kasutusõiguse saamiseks. Vastav taotlus esitada Transpordiametile aadressil maantee@transpordiamet.ee. Kokkuleppe taotluse vorm asub www.transpordiamet.ee – *Teehoid ja liikluskorraldus – Tee-ehituse juhendid – Riigimaade kasutus – Tehnovõrgud* – Taotlus teemaale tehnovõrgu ja -rajatise ehitamiseks ja talumiseks vajaliku isikliku kasutusõiguse seadmise lepingu sõlmimiseks. Sõlmitud kokkulepe on aluseks liiklusvälise tegevuse loa väljastamiseks.

20. Valmis projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@transpordiamet.ee. Projektile lisada teemaa kasutusõiguse ala plaanid.

Palume arvestada, et kohaliku omavalitsuse (edaspidi KOV) tellimisel ehitatud teevalgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele sõltumata paigaldise asukohast riigitee suhtes. Projektiga kavandatud teevalgustuse projekteerimise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab KOV.

Käesolevad nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad 2 aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Arvo Veltri

peaspetsialist

planeerimise osakonna tehnovõrkude üksus

Lisa: Tehniliste tingimuste taotlus

Asukoha skeem

Annika Matson

54620384, Annika.Matson@transpordiamet.ee